

[Elsebeth Kock-Petersen.]

blem, man kunne nævne, ligger i, at man med hensyn til personalelofter tæller folk, der er mellem halvtidsansatte og heltidsansatte, som hele personer, medens de, der er under halvtidsbeskæftigelse, ikke tæller med, og man har ofte hørt synspunkter gående på, at de regler, man har for personalelofter, er med til at hæmme deltidsbeskæftigelse af folk.

Jeg kan ikke lade være med at sige til fru Lone Dybkjær, at jeg synes da, det er udmærket, at vi arbejder med disse ting i arbejdsmarkedsudvalget, men jeg synes da også, det er udmærket, at vi får en åben diskussion om disse ting. Derfor kan jeg egentlig ikke forstå, at fru Lone Dybkjær er sådan lidt vrissen, når vi er enige om at fremme mulighederne for deltidsbeskæftigelse.

Derfor vil jeg håbe, at der er mulighed for i udvalget på baggrund af dette forslag at få mere debat omkring disse ting, end vi rent faktisk har haft i arbejdsmarkedsudvalget, at vi ligesom får lidt samling på det, så det også kan ende i noget konstruktivt.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Jeg skal ikke forlænge denne diskussion, for jeg har et indtryk af, at den foregår løbende i arbejdsmarkedsudvalget og længe har gjort det. Men når fru Elsebeth Kock-Petersen i sit hovedindlæg selv sonderer meget skarpt mellem afsnittet om det offentlige, som kunne være overflødig, og afsnittet om det private arbejdsmarked, som i hvert fald ikke kan være det, så skylder jeg at sige, at jeg er enig med fru Elsebeth Kock-Petersen og også har understreget det. Jeg mener, at den halvdel af dette forslag til folketingsbeslutning, der beskæftiger sig med de offentligt ansatte, er overflødig, og jeg mener, at den anden halvdel er forkert.

Den første er overflødig, fordi finansministeren har påtaget sig den arbejdsopgave, som augustforliget har pålagt ham, har givet en række svar, sat en række ting i gang, som jeg har indtryk af der er en overordentlig stor tilfredshed med, og lagt op til den debat i arbejdsmarkedsudvalget, som pågår i dette øjeblik.

Med hensyn til den anden del af forslaget vil jeg pege på den frihed, som hr. Bertel Haarder beskrev. Jeg deler hensynet til den. Derfor skal vi også i dette ting lade være med en Bessermachen over for arbejdsmarkedets parter, der lader ane, at vi ikke tror, at de mennesker, der

har problemerne helt inde på livet, også arbejder med dem. Det er grunden til, at den sidste halvdel af dette forslag er forkert.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om regulering af dagpenge i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. samt i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel [af Røtzler Møller m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 13. Fremsat 19/10 76).

Forslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Venstres forslag går ud på, at forhøjelser i dagpengenes maksimale beløb i den kommende 2 års overenskomstperiode holdes inden for den stigning, der fastlægges for lønindkomsternes udvikling. Jeg vil gerne indledningsvis slå fast, at jeg må afvise forslaget såvel på socialministerens som på mine egne vegne.

Forholdet er jo det, at arbejdsløshedsdagpengenes maksimum fastsættes for et halvt år ad gangen pr. 1. april og 1. oktober til 90 pct. af den af Danmarks Statistik offentliggjorte gennemsnitlige fortjeneste inklusive dyrtidstilæg for alle arbejdere i nærmest forudgående henholdsvis april kvartal og oktober kvartal. Sygedagpengenes maksimum fastsættes for øjeblikket kun én gang årligt på samme løngrundlag. Pr. 1. april 1977 fastsættes dagpengene således på grundlag af lønningerne i april kvartal 1976.

Det er en logisk følge af dette system, at dagpengene i en periode, hvor lønstigningerne begrænses, vil stige forholdsvis mere end lønningerne, såfremt disse har været stærkere stigende i den forudgående periode. Omvendt vil dagpengene i en periode med stærkere lønstig-

[Arbejdsministeren.]

ning end i den forudgående periode stige forholdsvis mindre end lønningerne.

Efterslæbet i reguleringen af arbejdsløshedsdagpengene blev i nogen grad formindsket ved ændringen fra årlig til halvårlig regulering ved lov nr. 236 af 12. juni 1975 med virkning fra 1. januar 1976. En fuldstændig fjernelse eller yderligere formindskelse af efterslæbet – der altså kan være i enten positiv eller negativ retning i forhold til lønudviklingen – er ikke praktisk mulig.

Fordi det ikke vil være rimeligt eller retfærdigt over for de arbejdsløse eller over for de syge, kan en forringelse af reguleringen som foreslået af venstre ikke accepteres.

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at de ca. 60 pct. af de arbejdsløshedsforsikrede ledige, der modtager den maksimale dagpengesats – og det er jo dem, forslaget tager sigte på – i gennemsnit kun har en dækningsprocent på omkring 75, ja, for de højest lønnede vel kun omkring 60 pct. af arbejdsfortjenesten. For sygedagpengenes vedkommende er det knap 50 pct. af de sikrede, der modtager den maksimale sats. At disse dækningsprocenter vil stige med nogle få procent i enkelte kvartaler i den omhandlede periode, kan ikke få de i bemærkningerne til forslaget omtalte uheldige følger, hverken for udbuddet af arbejdskraft eller for det almindelige syn på rimelige sikringsydelser.

Endelig vil jeg gerne bemærke, at en gennemførelse af venstres forslag vil medføre betydelige problemer, dels for så vidt angår reguleringen af dagpengene ved udløbet af overenskomstperioden, dels for så vidt angår spørgsmålet om, hvorledes der skal forholdes med hensyn til regulering af dagpengene i den situation, at der bliver tale om indbetaling af overskydende dyrtidsportioner for lønmodtagerne til ATP.

Forslaget er ingen naturlig konsekvens af målsætningen om at begrænse erhvervslivets omkostningsudvikling og vil som påpeget indebære en urimelig beskæring af dagpengene. Jeg må derfor både på socialministerens og mine egne vegne afvise forslaget til folketingsbeslutning.

Inge Fischer Møller (S):

I forlængelse af arbejdsministerens bemærkning skal jeg også på socialdemokratiets vegne afvise venstres forslag. Jeg vil dog gerne komme med nogle supplerende bemærkninger.

De forholdsvis gode regler, vi har, når det drejer sig om økonomisk dækning for tab af arbejdsfortjeneste i forbindelse med bl. a. sygdom og arbejdsløshed, har vi fået gennemført i et samarbejde med bl. a. venstre. Det er derfor i og for sig ganske overraskende, at venstre kan komme med et så asocialt forslag som det, der her er tale om. Alle ved, at det at være arbejdsløs eller syg medfører store sociale problemer, men det medfører ikke kun økonomiske problemer at være lukket ude fra arbejdsmarkedet, situationen medfører også store menneskelige problemer. Socialdemokratiet kan derfor kun se forslaget som et forsøg på at bære ved til den hetz, der allerede er imod de mennesker, der får udbetalt dagpenge i de situationer, der er nævnt i venstres forslag. Det kan venstre simpelt hen ikke være bekendt.

I bemærkningerne til forslaget nævner venstre, at såfremt forslaget ikke bliver vedtaget, så vil der være en risiko for, at dagpengeydelse stiger forholdsmeæssigt mere end lønningerne på arbejdsmarkedet. Det kan ikke siges tilstrækkelig kraftigt: der er allerede et loft over, hvor meget der må udbetales i dagpenge i de pågældende situationer, og de store problemer, det medfører, behøver jeg nok ikke at repetere her.

Vi har i folketingets arbejdsmarkedsudvalg af og til diskuteret denne problematik, og efterhånden er det heldigvis også gået op for størstedelen af befolkningen, at man som hovedregel hellere vil være erhvervsaktiv end leve af dagpenge. Derfor vil jeg endnu en gang understrege, at jeg synes, det er uforsvarligt, at venstre kommer med et forslag som det, der her er tale om. Som nævnt mener jeg også, at forslagets fremsættelse er medvirkende til at bære ved til den kedelige debat, der er i gang fra nogle sider. Beklageligvis har vi nemlig stadig nogle, der tror på, at mange hellere vil være arbejdsløse fremfor at deltage aktivt i produktionen.

Afslutningsvis vil jeg ikke lægge skjul på, at det bedste ved forslaget ville være, om venstre kom til besindelse og trak det tilbage. Der har jo i den seneste tid været en lidt ændret offentlig opfattelse af f. eks. de arbejdsløses situation. Jeg vil derfor stille det spørgsmål, om venstre har overvejet at trække forslaget.

Som nævnt vil det efter min opfattelse være den lykkeligste udgang, og skulle det ikke være tilfældet, må jeg nøjes med at tilslutte mig arbejdsministerens klare afvisning af forslaget.

Hølge (FP):

Jeg var beklageligvis ikke til stede, da arbejdsministeren begyndte sin redegørelse for regeringens stilling, og derfor kan der måske være blevet sagt noget, som jeg ikke har fået med her.

Men ellers skal jeg sige, at umiddelbart kunne forslagsstillernes hensigter med dette forslag til folketingsbeslutning nok se ganske fornuftige ud. Der er et folketingsflertal omkring augustforliget. Lønstigningerne skal holdes inden for 2 pct., og da den almindelige omkostningsudvikling også skal, så kunne det nok se rimeligt ud, på overfladen i hvert fald, at arbejdsledsøhedsunderstøttelsen og sygedagpengene var underlagt de samme regler.

Så enkelt er det imidlertid ikke, når man ser på den udvikling, der ligger til grund. Hensigterne i septemberforliget af 1975 og augustforliget af 1976 er jo allerede kuldkastet af Paulus Andersen, HK og mange andre, der siger, at kan vi ikke få mere end 2 pct. efter 1. marts, så må vi jo se at få procenterne på plads før den 1. marts. Med andre ord, lønhamstringen er begyndt. Dagbladsjournalisterne kan dårlig nå at referere den ene ulovlige arbejdsnedlæggelse, før den næste er i fuld gang. Når man betænker, at Falck-redderne reddede sig 15 pct. med et fingerknips, så kan det jo godt være, at dagpengeydelseerne ikke vil stige så forholdsmæssigt meget mere end lønningerne som forudsat i forslaget.

I forbindelse med Falck-reddernes lønforhøjelse på 15 pct. kan jeg ikke lade være med et lille hjertesuk over de mange protester mod påstanden om, at de lønførende i dette land er stat, amt og kommune. Det turde være et godt eksempel, at Falck-redderne ønskede de 15 pct. for at komme op på det samme som de kommunale brandværn.

Sandheden er jo, at augustforligets grundlag i øjeblikket er udsat for så svære jordskælv, at dette konsekvensforslag kan komme til at virke uretfærdigt. Fremskridtspartiet må derfor foreløbig udtale, at vi som altid vil gå ind i udvalget med åbent sind, men altså også med skærpede sanser, så sandt som at dette drejer sig om at begrænse nogles indkomster ved lov, hvorimod der for resten af arbejdsmarkedet kun foreligger en henstilling til parterne.

Jeg kan ikke forstå – det har jeg sagt mange gange fra denne talerstol, og jeg kommer vel også nok til det mange gange endnu – jeg kan ikke forstå, at september- og augustforligspar-

terne ikke kan se skriften på væggen, når den står der med selv den største plakatskrift. Real-lønnen er ikke for høj i produktionen, det tror jeg ikke; det er skatterne, der er for høje. Skal vi stoppe dette ræs, før udlandet stopper os, så må skatterne ned, og dertil kræves der besparelser. Det er den vej, vi skal.

Men all right, vi kigger på det i udvalget, hvis vi når det før valget.

Lone Dybkjær (RV):

Mit partis ordfører kan desværre ikke være til stede, og jeg skal derfor på hans vegne afvise forslaget.

Gert Petersen (SF):

Jeg kunne egentlig godt klare mig med et lige så kort indlæg som den foregående taler – det er der sikkert også nogle der synes jeg burde. Men jeg vil godt føje et par enkelte bemærkninger til.

For det første var jeg glad for at høre, at ministeren og regeringen og socialdemokratiet afviser forslaget, og at det oven i købet ikke kan ses ifølge ministeren at have hjemmel i de beklagelige forlig, som man har indgået her på det sidste, og som forslagsstillerne egentlig påberåber sig.

Jeg vil da godt sige, at selv om det havde haft hjemmel i disse forlig, så ville vi afvise det, for vi har ingen lod og del hverken i augustforlig eller i septemberforlig. Vi mener, at det var forkert, man indgik disse forlig, at man har lagt denne lønramme eller vedtaget en henstilling om en lønramme for arbejdsmarkedet, og følgelig ville vi også anse det for forkert, om man i konsekvens heraf begyndte at lægge rammer for arbejdsledsøhedsunderstøttelsen.

Jeg vil godt sige om den tredje og sidste ting, at jeg synes, ånden i forslaget er meget beklagelig. Den er igen udtryk for et syn på arbejdsledsøhed, som er totalt uacceptabelt for socialistisk folkeparti. De mennesker, der er arbejdsledsø, har ikke selv bedt om det. De burde have en langt bedre erstatning end den, de får, for de lidelser, som samfundet udsætter dem for i forbindelse med arbejdsledsøhed – tilmed noget, som vel i øvrigt ligger på kanten af, hvad grundloven forpligter os til. Nu kommer man altså her og foreslår at straffe dem yderligere.

Jeg synes, det er grove løjer, og jeg kan sige, at der findes ikke det argument i dette univers,

[Gert Petersen.]

som kan overbevise os om, at vi skulle følge et forslag som dette her.

Ninn-Hansen (KF):

Jeg forstår, at hovedhensigten med forslaget er, at man ikke yderligere må formindske afstanden imellem den indtægt, som en lønmodtager får ved et arbejde, og den, han eller hun kan få ved offentlig understøttelse af den art, der er nævnt her. Jeg deler den opfattelse, og jeg finder det helt forkert, når fru Inge Fischer Møller taler om hetz i den forbindelse. Fru Inge Fischer Møller ved jo lige så vel som vi andre, at der er en række lønmodtagere, der synes, at de får for lidt ved at udføre deres arbejde i forhold til dem, der ikke har de omkostninger, der er forbundet med at være aktiv på en arbejdsplads. Det har intet at gøre med hetz.

Må jeg sige til forslagsstillerne, at jeg bemærkede under den forrige debat, at selv om venstre ikke havde stemt for augustforliget, var venstre alligevel af den opfattelse, at man skulle have en indkomstpøolitik, en indkomstpøolitik ramme som bestemt ved folketingsbeslutningen i august måned. Det siges næsten mere direkte i dette forslag, hvor man taler om, at i den kommende 2 års overenskomstperiode skal man holde sig inden for den stigning, der fastlægges for lønindkomsternes udvikling. Det er næsten en så stærk tilslutning til augustforligets folketingsbeslutning, som det er ønskværdigt, og det vil jeg gerne takke venstre for. Vi ved nu, at vi har venstre som medarbejdere, når den indkomstpøolitik skal fastlægges til februar måned, og det tror jeg vi alle – også regeringen – er taknemmelige for.

I modsætning hertil hører vi så hr. Hølges bemærkninger. Jeg forstod, at hr. Hølge ikke var til stede, mens ministeren talte. Det er der jo ikke noget at gøre ved, men jeg kan forstå, at hr. Hølge heller ikke har været til stede, da hr. Bertel Haarder før stillede et spørgsmål til fremskridtspartiet. Nu vil jeg gerne have det besvaret. Hvad mener fremskridtspartiet egentlig? Under den ene sag siger man, man må ikke gribe ind over for arbejdsmarkedets parter. Under den anden sag kommer hr. Hølge med en række angreb på de nuværende forhold, som man siger giver anledning til lønglidninger. Selv Falck-redderne beskæftiger man sig med. Hvad er det, fremskridtspartiet ønsker? Ønsker man i denne situation, at folketinget skal lovgive, så

man tvinger arbejdsmarkedets lønmodtagere til i dag at holde sig inden for en bestemt løn? Vil man have, at dette ting skal fastlægge lønnen? Ellers er det simpelt hen vrøvl, det man siger fra fremskridtspartiets side, hvis man ikke ønsker at lovgive i denne sag? Vi må have svaret: vil man det ene, eller vil man det andet? Vil man sige: arbejdsmarkedets parter skal selv klare det, der må ikke gribes ind? Eller vil man sige: vi skal gribe ind til enhver tid, vi vil ikke finde os i, at nogen lønmodtagergrupper kan tvinge lønforhøjelser igennem?

Det eneste, hr. Hølge sagde, var, at vi skulle have et valg. Jeg aner i hvert fald ikke på dette grundlag, hvad fremskridtspartiet mener, dette valg skal dreje sig om, for de har jo ingen politik i den sag.

Ritta Ahm (KrF):

I bemærkningerne til venstres beslutningsforslag står, at baggrunden for at fremsætte forslaget er målsætningen om at begrænse løn- og omkostningsudviklingen i de kommende år. Det har vi da også i kristeligt folkeparti ment at vi har tilstræbt med augustforliget, og den aktuelle lønudvikling for marts 1977 er da også omfattet af augustforligets indkomstramme for de ca. 40 pct. af dagpengemodtagerne, der i dag har en timeløn på ca. 32 kr. De øvrige 60 pct. af dagpengemodtagerne, som er ramt af den såkaldte 90 pct.s grænse, hvor de maksimalt får 194 kr., har arbejdsministeren redegjort for, så det vil jeg ikke kommentere nærmere.

Men det er, ligesom der mellem linjerne i dette beslutningsforslag ligger et ord, som jeg ikke bryder mig så meget om, nemlig arbejdsvægring. Vi mener ikke, at understøttelsessatserne gennemgående er for høje, men det er da klart, at hvis en arbejder har haft en relativt høj løn og derefter anvises arbejde til en lavere timeløn, så opstår problemet. Ordet »arbejdsvægring« bliver brugt i flæng, men det er efter min opfattelse et langt mere nuanceret begreb. Arbejdsministeren har da også for længst på baggrund af al den snak om arbejdsvægring sat undersøgelser i gang, som helst skulle munde ud i en konklusion om, hvad der er galt, og hvor det er galt.

En ting, jeg gerne vil pege på, er spørgsmålet om vores arbejdsformidlingssystem, som ikke fungerer. Det er ikke en anklage mod de ansatte, men de beskæftiger sig i overvejende grad med statistik, som alligevel ikke egner sig som grundlag for videre bedømmelse af hele

[Ritta Ahm.]

arbejdslededsituationen i dag. Der bliver ikke tid til det egentlige arbejde, jeg i hvert fald ville sætte overordentlig stor pris på, nemlig det op-søgende arbejde. Jeg tror, at man herved også kan få langt flere unge ud på arbejdsmarkedet. Parallelanvisning, som arbejdsministeren har bebudet vil blive gennemført enten ved lov eller i cirkulæreform, vil vi også meget gerne støtte.

At nogen her i dette ting vil forsøge at fore-gøgle, at der ingen arbejdsvægring finder sted, det er naivt. Der har altid fundet arbejds-vægring sted. Det har der gjort igennem mange år, og der vil altid være nogen, der udnytter systemet – ikke alene i dette system her, men også inden for skattelovgivning og den sociale bistandslov og alt, hvad der ligger herimellem. Men at sætte en bestemt gruppe, som i dag er på ca. 130.000, i samme bås med de få procent, der vægrer sig ved at arbejde, det finder jeg ganske urimeligt. Man kan ikke lægge en gruppe til last, at der har været ført en forkert politik op gennem 1960'erne, som de gamle partier har skiftedes til at føre.

Jeg vil altså først se på de undersøgelses-resultater, vi i kristeligt folkeparti har været med til at foranledige at arbejdsministeriet har fået sat i gang. Når hele arbejdsformidlingssystemet kommer op at stå, så det bliver funktionsdueligt, så kan vi bagefter se på den rest-gruppe, der så vil blive sorteret fra, hvis der bliver nogen, hvorfor de vægrer sig ved at tage anvist arbejde, og hvad vi så ellers kan gøre ved det. Men en forudsætning for at få hele dette apparat til at køre er naturligvis, at arbejdsgiverne vil gå positivt med ind i dette arbejde. Jeg håber, at arbejdsgiverforeningen i samarbejde med lønarbejderorganisationerne nu vil medvirke til at få ryddet op i de arbejds-lediges rækker, så vi kan få bugt med alle de postulater, som hele arbejdslededsituationen bygger på.

Jørgen Jensen (DKP):

Må jeg først sige til spørgsmålet om arbejdsvægring: det er en kendsgerning, at på det tidspunkt, hvor vi havde fuld beskæftigelse, var der ingen, der kunne hæve understøttelse i arbejdslededs-kasserne. Det understreges, at selv om der var nogen, der havde lyst til at vægre sig ved at tage arbejde, så er det, der er årsagen til, at man går arbejdsløs i dag, det er, at der

ikke er arbejde nok til alle, på grund af en forkert politik.

Jeg må ellers sige, at det er sjældent, men jeg kan da erklære mig helt enig med hr. Ninn-Hansen, der siger, at det er simpelt hen noget vrøvl, det, fremskridtspartiet siger. Det er jeg enig med ham i.

Jeg vil godt sige, at forslaget går vi imod. Arbejdslededsituationen er en følge af en forkert politik. De arbejdsløse har ikke selv ønsket at blive arbejdsløse, at komme i den situation, hvor de lukkes ude både fra en arbejdsplads og i og for sig også fra mange andre ting i samfundet. De arbejdsløse bliver angrebet gang på gang, de bliver generet: de vil ikke tage arbejde, de er ikke aktive nok, de vil ikke selv ændre deres situation. Alle de, der gider eller har fantasi til at sætte sig ind i de arbejdsløses situation, erkender, at der er mange, der bliver skadet for livet både psykisk og fysisk, fordi de går arbejdsløse. Derfor ville det være det mindste krav til samfundet, at man sagde: økonomisk skal de i hvert fald ikke lide skade i den situation. Derfor burde man ikke tale om at beskære understøttelserne, men i virkeligheden burde man tale om at give dem en øget erstatning, fordi man ikke kan anvise dem arbejde.

Det er ikke rigtigt, at det er forskellen mellem understøttelse og løn, der gør, at nogle ikke tager arbejde. Det er ikke rigtigt, selv om man gentager det gang på gang. Jeg vil godt have at vide: hvor er de arbejdspladser, hvor man kan bruge folkene? Så skal vi nok sikre, at de kommer derhen. Selv om fagforeninger ikke har anvisningsret, så vil jeg garantere for, at de kan komme derhen. Det er ikke rigtigt at sige noget sådant.

Med hensyn til sygedagpengene vil jeg godt sige, at det er vel omkring 35 pct. af de aktive lønmodtagere, som ikke har fuld erstatning, når de er ramt af sygdom og ulykke. Det er de 35 pct., man nu vil angribe. Er det ikke helt urimeligt, at man gør dette? Fremskridtspartiet har nogle gange stillet forslag om, at man skulle nedskære den sikring, som de offentligt ansatte har. Det er jeg gået imod. Når der kommer et forslag som dette, så fristes man til at sige, at i hvert fald folketingsmænd skulle have den samme sygesikring, som de vil give dem, de nu angriber. Så kunne det være, vi fik en anden opfattelse af, hvad den sygesikring gav.

Jeg kan i øvrigt trøste venstre med – selv om vi går imod forslaget – at jeg kan godt garantere for, at det lykkes ikke at holde løn-

[Jørgen Jensen.]

stigningen inden for de 2 pct., så man kommer ikke til at nærme løn og understøttelse til hinanden. Jeg tror tværtimod, at det asociale og klodsede augustforlig vil betyde, at mange arbejdere ikke længere vil vente på, at overenskomstforhandlinger og fagforeninger løser deres lønproblemer, de vil gøre det selv og måske mere effektivt og med mindre hensyntagen til mange andre ting. Derfor kan det godt være, at der kommer en større lønstigning, så I skal altså ikke være så bange.

Abel (CD):

Det lød næsten, som om den foregående ordfører stod med listen over de kommende ulovlige arbejdsnedlæggelser i lommen, men det skal jeg undlade at komme nærmere ind på i dag.

Med hensyn til den konkrete sag skal jeg ikke forlænge debatten yderligere, blot sige, at centrum-demokraterne kan tilslutte sig den afvisning, som kom fra arbejdsministeren. Disse spørgsmål omkring dagpenge, sygedagpenge osv. drøftes også i augustforligskredsen, og på dette punkt er vi enige i arbejdsministerens indlæg her.

Kurt Hansen (VS):

Der skal heller ikke være tvivl om VS' stilling til dette forslag. Det afviser vi klart. Vores krav i forbindelse med folk, der er sat i en arbejdsledseshedsituation – og for den sags skyld også ved sygdom og ved barselsorlov – er helt klart fuld dækning, hverken mere eller mindre. Det er et helt klart krav.

Venstres forslag må vi i bund og grund betegne som et asocialt forslag, ikke mindst når man ser, hvordan forfølgelsen af de syge ude på arbejdspladserne slår igennem i meget stor udstrækning. Man tvinges jo i dag til at gå på arbejde, selv om man faktisk burde ligge hjemme i sin seng, og de, der alligevel tillader sig denne luksus at gøre det, har hele tiden i tanker: har postvæsenet en fyreseddel med til mig i dag? Det er jo situationen i en nøddekalkal. Det at ligge syg, det er en luksus, man ikke kan tillade sig med den pression, der bliver sat ind fra arbejdsgivernes side.

Også angrebet på de arbejdsløse bygger jo i stor udstrækning på den filosofi, at de arbejdsløse er dovne, de vægrer sig ved at tage arbejde. De har det udmærket med en dækning, der mange gange svarer til ca. 60 pct. af, hvad

man ellers kunne tjene. Den filosofi må vi naturligtvis klart og kategorisk afvise. Der ligger ikke nogen former for dokumentation, der peger i den retning. Det er postulater, og de bliver ikke mere rigtige af at blive gentaget gang på gang.

Vi har set, hvordan den borgerlige presse sammen med radio og tv er hoppet med på den vogn. Man piller de værste af udbytteerne frem, stiller dem op i fjernsynet, og med et fortvivlelsens udtryk i ansigtet fortæller de ud til den danske offentlighed, hvor vanskeligt det nu er for dem at få arbejdskraft. Men årsagen, årsagen til, at der måske er enkelte, der ikke kan få arbejdskraft, berører man ikke. Man skal kun have stillet det op, som om de arbejdsløse er dovne, som om de arbejdsløse vil vægre sig ved at tage arbejde. Det er der som sagt ikke nogen som helst dokumentation for.

Uden at VS har hverken lod eller del i det augustforlig, som er blevet lavet, må jeg dog sige, at det fremgår jo af forliget, at der skal tages et særligt hensyn til de lavere indkomster, og jeg vil da godt spørge arbejdsministeren i den forbindelse, om man ikke mener, at arbejdsledseshedsunderstøttelsen hører til det, der kan betegnes som lavere indkomster. Det skulle snarere pege i den anden retning, altså en højere dækning, end der er tale om her. Men venstre kan selvfølgelig godt i sådanne situationer bruge dette asociale forlig.

Jeg mener, at det, der er gjort et forsøg på her, er økonomisk destruktion af de arbejdsløse. Det er et massivt anslag mod den arbejdsledseshedsstyr, som vokser dag for dag, beklageligvis, og jeg kan kun opfordre til, at de arbejdsløse gør noget ved den ting selv og simpelt hen afviser dette forslag på linje med VS.

Ordføreren for forslagsstillerne (Røtzler Møller) (V):

Når man hørte ministerens indledning, kunne man næsten få den anelse, at ministeren ikke selv tror på, at den indkomstramme på de 6 pct., man er indgået på i augustforliget, kan holde. Uanset at venstre ikke er med i augustforliget, så mener vi, det er rigtigt, at folketinget i den nuværende situation anlægger en ramme om de kommende indkomststigninger. Det har et flertal fundet rigtigt, dels for hele lønmodtagergruppen, dels også gennem en lovgivning for de liberale erhverv, og vi har også lagt en ramme for selskaber og pengeinstitutter.

[Røtzler Møller.]

De eneste grupper, der holdes uden for en indkomstpolitisk ramme, er personer, som modtager mere eller mindre offentlige ydelser som erstatning for lønindtægt, her i forbindelse med arbejdsløshed og sygdom – de to dele, vi har med i vores forslag. Det finder vi egentlig er forkert, og det er derfor, vi gerne vil have dette forslag fremmet, så alle kommer ind under den samme indkomstpolitiske ramme. Vi finder, det er galt, at vi i den kommende periode, hvor augustforliget løber, vil få en stigning i arbejdsløshedsunderstøttelsen vel nok på ca. 12 pct., hvor de lønmodtagere, der er i arbejde, kun får en stigning, der andrager det halve, for så vidt augustforliget holder. Jeg er bange for, at hvis vi ikke får ensartede rammer, vil de, der er i arbejde, ikke vise den løn-tilbageholdenhed, vi har brug for. Jeg vil gerne gøre især ministeren opmærksom på, at vi jo desværre på arbejdsmarkedet ser lønkrav, som bliver fulgt op med strejker, og som netop har baggrund i, at andre udenfor får en høj understøttelse; derfor er der altså en sammenhæng i tingene.

Men jeg vil også gerne sige til mange ordførere her i dag, at venstre ikke tror, folk i almindelighed vægrer sig ved at arbejde; vi vil gerne afvise det, hvis nogen skulle tillægge venstre det synspunkt. Venstre tror, at folk finder det naturligt, at der skal være et incitament for at ville i arbejde og for at blive i arbejde. Det, der er forkert, er nok det beregningsprincip, vi anvender i dag med dagpenge udregnet efter et løngennemsnit. Vi burde nok lægge os efter en dagpengeberegning i forhold til de store overenskomstområders normal- og minimumsbestemmelser, for som forholdene er i dag, vil der være nogle, for hvem dagpengesatsen egentlig er en god erstatning for løn, medens den for andre giver en meget ringe dækning, og det viser ministerens tal jo også, som det blev nævnt i ministerens tale.

Derfor vil jeg sige i forbindelse med spørgsmålet om overgangsordningen – ministeren spurgte, hvad vi vil gøre om to år – at vi gerne vil åbne for en diskussion om, hvordan vi kan få ændret det nugældende system. Som udgangspunkt for en diskussion forestiller vi os en generel understøttelse, som står i forhold til og reguleres i forhold til den på arbejdsmarkedet gældende normal- og minimumsløn, og at vi oven på det bygger et individuelt system omkring den enkelte person, der selv skal kunne

bestemme det pågældende tillægs størrelse, og i hvor langt tidsrum den enkelte vil have en højere lønandel end det generelle beløb. Det, der er galt i dag, er, at det gældende system i og for sig medfører, at den, der har forladt en arbejdsplads med f. eks. 35 kr. i timen, har svært ved at forstå, at han nu skal påtage sig et overenskomstdækket arbejde til den overenskomstmæssige løn, der måske ligger en tikroneseddel derunder i dag, og det kan man jo komme ud for. Det er det, folk har meget svært ved at forstå, og derfor tror jeg også, vi må gøre os klart, at vi ikke alle er sikret et bestemt lønniveau, og at det altid skal gå fremad. Jeg håber, at vi med partierne i arbejdsmarkedsudvalget kan få en åben diskussion om disse ting.

Jeg vil gerne sige noget specielt til nogle af ordførerne. Ministeren nævner spørgsmålet om efterslæb. Jeg har kigget forarbejderne igennem til den lovændring, der skete i 1969, tror jeg det var, og dér nævner man ikke ordet efterslæb i forbindelse med reguleringen. Den regulering, der sker en gang om året, og den måde, det udregnes på med et maksimum på 90 pct. nu, er vel bare et udtryk for, hvordan man skal fastsætte højden, og ikke for, at der herefter er et eller andet efterslæb, der skal inddækkes. Det ville være farligt at fastslå noget sådant, for vi ville få så mange efterslæbsbetragtninger og kompensationskrav, hvis vi fulgte det princip, at vi næsten kom i ulykke, og det er måske netop det, vi gør.

Til fru Inge Fischer Møller må jeg sige, at vi ikke deltager i hetzen mod de arbejdsløse, vi tror ikke, folk i stort tal vægrer sig ved at arbejde. Der er nok nogle, der gør det, og det ser man jo også på i de enkelte kasser, men det er, som om systemet godt kan bakke det synspunkt op, som jeg nævnte før. I øvrigt må jeg bedrøve fru Inge Fischer Møller med, at vi altså ikke tager forslaget tilbage. Vi håber på at få en god og livlig diskussion i arbejdsmarkedsudvalget.

Hr. Hölge er gået; det var kedeligt, for jeg ville også gerne ligesom hr. Ninn-Hansen have taget fat på hr. Hølges bemærkninger, men det kan jeg jo så gøre i arbejdsmarkedsudvalget.

Jeg vil gerne sige til hr. Gert Petersen, som også er gået, at vi absolut ikke påberåber os augustforliget – og det var hr. Ninn-Hansen også inde på – nej, det gør vi ikke, ikke med den aftalte lønramme, og det ved hr. Ninn-Hansen udmærket godt, for de konservative

[Røtzler Møller.]

kom jo på her lige 5 minutter i 12, da man indgik augustforliget, og ved derfor godt, at vi netop med den lønramme og den hensigtserklæring ikke kunne stå bag augustforliget.

Når jeg tæller plusser og minusser på min seddel her for de enkelte ordførere, må jeg desværre sige, at det var et lidt pauvert resultat, men vi håber at få betydelig mere tilslutning, når vi har behandlet forslagene i arbejdsmarkedsudvalget.

Johan Philipsen (V):

Der er i dag som sædvanlig på denne årstid omdelt til folketingets medlemmer en meget grundig analyse fra en stor del af dansk industri, foretaget af Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk, og på baggrund af den og på baggrund af forslaget og debatten i øvrigt vil jeg gerne fremkomme med nogle generelle betragtninger.

Hvad vil vi? Vi vil i grunden tre dele: for det første have så god en understøttelse som gørligt, for det andet hæve de lavtlønnedes indkomster og opnå, at de udgør så få i samfundet som muligt, og for det tredje skabe fuld beskæftigelse. Desværre indvirker løsningen af de to første punkter – understøttelsen og lavtlønnen – noget på det sidste ønske: den fulde beskæftigelse. Der bliver ofte sagt: ja men det er jo strukturændringer i vort samfund, der er skyld i arbejdsløsheden, og nogle giver det kapitalistiske system skylden – det skal jeg ikke indlade mig på en drøftelse af ved denne lejlighed. Men strukturændringer og strukturarbejdsløshed, hvad betyder det i grunden? Det betyder efter min opfattelse, at når en produktion ikke mere kan bære sine egne omkostninger, sker der én af to ting: enten at produktionen flytter, eller også at folk tvinges til at gøre det selv, og det sidste er jo meget udbredt i alle samfund med højt lønniveau.

Det er for så vidt ikke et synspunkt, der er knyttet til mit tilhørsforhold til venstre. En svensk økonom, som man i hvert fald ikke kan beskyldes for at være venstremand, skildrer denne situation for Sveriges vedkommende, hvor han advarer imod at tvinge lønintensive produktioner i eksil, som han siger; det er vist ordret citeret. Vi oplever jo i disse år, at f. eks. de gummistøvler, vi køber, er produceret i Syd-korea og ikke mere i Køge eller i Helsingborg. Der findes ingen produktion mere i de skandi-

naviske lande, og sådan er det på en lang række områder.

Endvidere har vi jo det kedelige foran os, at eksplosionen i det offentlige omfang medfører en personalepolitik, der er vældig forkert indrettet, fordi de mange nyansatte i de senere år i realiteten vil blokere for mange særdeles velegnede fra de kommende årgange. Også uddannelseseksplosionen får disse virkninger i de kommende år.

Jeg skal slutte med at sige, at der forleden aften var en professor på landbohøjskolen, der sagde, at vi i grunden har uddannet dyrlæger nok til resten af dette århundrede; det er desværre et af de vældige problemer.

Inden partierne nedgør hr. Røtzler Møller mere end nødvendigt, har jeg gerne villet gøre opmærksom på, at af de tre problemer, vi gerne tilfælles vil løse, har de to problemer desværre en negativ indvirkning på løsningen af det sidste og efter min mening væsentlige problem, den fulde beskæftigelse. Vi må ikke tro, at vi kan beskæftige alle i dette land ved arbejde, der kræver høj uddannelse, vi bliver altså nødt til også at have nogle til at gøre det arbejde, der kræver lavere uddannelse, ellers får vi den situation, at arbejdet forsvinder, flytter; subsidiært skal vi have borgere fra tredjelande til at gøre arbejdet for os.

Kurt Hansen (VS):

Nu er det ikke for at gå ind i en diskussion med hr. Røtzler Møller om, hvem af os der kender mest til de strejker, der foregår på arbejdsmarkedet; vi kender måske til dem set ud fra hver sin synsvinkel. Men jeg har da fulgt en del med i de aktioner, der har været for at få en højere løn, og jeg vil derfor anholde en af hr. Røtzler Møllers bemærkninger. Der blev sagt, at nogle strejker, fordi andre får en for høj understøttelse. Det synes jeg ikke skal have lov til at stå uimodsagt; jeg mener, vi bør have en klar dokumentation af sådanne tilfælde. Som sagt har jeg fulgt ret godt med i, hvad der er foregået på arbejdsmarkedet i forbindelse med strejker, og det er min opfattelse, at langt, langt de fleste strejker netop har haft til formål at gennembryde den socialdemokratiske regerings nulpolitik og indkomstpolitikken. Det har ikke været nedadrettede strejker, rettet mod folk, der har det dårligere end én selv. Det har været for at være solidarisk med den øvrige arbejderklasse.

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Jeg ser ikke rigtig nogen grund til, at hr. Hölge ved at forlade behandlingen, i det øjeblik han har afleveret sit indlæg, ikke alligevel skal modtage de nødvendige svar.

Hr. Hölges indlæg havde jeg lidt svært ved at vurdere; jeg havde svært ved at vurdere, om det udelukkende beskæftigede sig med andet end lovforslaget, fordi hr. Hölge ikke kendte lovforslaget, eller det udelukkende beskæftigede sig med den kommende overenskomstsituation af ond vilje.

Jeg vil i den forbindelse godt sige, at det har undret mig, at også denne dags forhandlinger om et meget snævert forslag giver anledning til, at ikke blot hr. Hölge, men også hr. Jørgen Jensen og sågar også hr. Røtzler Møller ligesom går ind i for tidlige overvejelser af nogle overenskomstforhandlinger, der først starter netop nu.

Der er vist ingen tvivl om hos nogen, at det er en overordentlig vanskelig opgave, der er tildelt arbejdsmarkedets parter. Der er forhåbentlig heller ikke tvivl om hos nogen, at disse arbejdsmarkedets parter er kommet til eksistens ved, at de enkelte medlemmer på begge sider har valgt de pågældende til at søge disse løsninger skabt, og derfor var det måske mere tiltalende, om vi i fællesskab gav dette en stilfærdig mulighed ved at lade være med at blande os på et tidspunkt, hvor tingene netop skal til at begynde.

Jeg tror ikke, hr. Røtzler Møller har ret i, at overvejelser om løn har noget at gøre med, at andre mennesker får en anstændig arbejdsløshedsunderstøttelse. Jeg ved ikke, hvor han har disse erfaringer fra, og hvilke eksempler han har. I de kredse, jeg kommer i – og det er i meget betydelig grad lønmodtagerkredse – gør denne holdning sig ikke gældende.

Vi kan diskutere meget langt og meget længe, om dette er et efterslæb, men vi kan formentlig ikke diskutere, at det er et forsøg på at få en dækning, der kommer, efter at de andre grupper i samfundet har fået deres dækning. Det er altså ikke noget, der kommer forud for andres dækning, det er noget, der kommer på grundlag af de andres dækningsbidrag og altså er efterfølgende.

Det var som sædvanlig spændende at lytte til hr. Johan Philipsens perspektiver. Jeg var glad for, at hr. Johan Philipsen ikke knyttede disse perspektiver tæt til det nuværende forslag, for det ville dette forslag ikke kunne bære. Jeg er

overordentlig glad for, at de mange arbejdsløse og de mange syge, der har det skidt i forvejen, og som følger sig overordentlig utrygge i dette øjeblik, i hvert fald af den debat, der har været her i tinget om dette forslag, kan forstå, at der ikke kommer nogen forringelse af de løfter, man har givet dem, ud af denne debat.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Da der ikke er flere, som har begæret ordet, er forhandlingen . . . Nej, undskyld, hr. Ninn-Hansen har ordet.

Ninn-Hansen (KF):

Jeg beklager over for første næstformand, at jeg ikke havde bedt om ordet tilstrækkelig tidligt, men jeg måtte jo regne med, at hr. Hölge tog ordet. Jeg vil gerne sige et par bemærkninger om den debatform, der er anvendt af hr. Hölge, der altså endnu ikke har svaret på de spørgsmål, der er blevet stillet.

Jeg synes, vi alle sammen har en pligt til at tage de parlamentariske forhandlinger alvorligt og tage det alvorligt, der fremføres fra de forskellige partier, men det forudsætter i hvert fald en tilstedeværelse. Det er urimeligt og uanstændigt over for dette ting at slynge påstande ud, som det skete fra hr. Hölges side, og så derefter anvende harens våben. Nu får vi måske svar fra hr. Hölge på de spørgsmål, der er blevet stillet, men hr. Hölge må i hvert fald love os én ting, at man nu holder op med i fremskridtspartiet at sige, at det er de andre partier, der ikke vil interessere sig for fremskridtspartiet. Det er fremskridtspartiet, der sætter sig udenfor ved ikke på normal måde at deltage i en debat her i tinget.

Jeg anmoder om at få svar på de spørgsmål, der er blevet stillet. Der fremkom de mest horrible og selvmodsige påstande fra fremskridtspartiet; vi andre har krav på at få at vide, hvad det egentlig er, man mener.

Derefter har jeg en enkelt bemærkning til forslagsstillerne. Jeg har ikke sagt, at venstre havde givet tilslutning til augustforliget, men jeg har sagt, at venstre med udformningen af forslagsbeslutningen var kommet så nær, man overhovedet kunne, til den beslutning, som folketinget vedtog i august måned. Hr. Røtzler Møller erkender jo det rigtige i, at vi får en indkomstpølitisk ramme, men siger, at denne ramme skal være anderledes end bestemt i folketingsbeslutningen. Jeg er ikke ganske klar over, hvad hr. Røtzler Møller mente rammen

[Ninn-Hansen.]

skulle være, jeg går ud fra, han mener, den skulle være lavere, men der er jo ikke så forfærdelig meget at tage af. Det helt afgørende for mig er imidlertid, at venstre principielt er af den opfattelse, at den folketingsbeslutning, der blev vedtaget i august måned, er noget, der skal føres igennem. Ellers havde man jo heller ikke fremsat dette forslag. Man kan også dér tale om det tidsmæssige i forbindelse med forslaget: om ikke det er klogere at få gennemført augustbeslutningens ramme, så kan man jo altid lovgivningsmæssigt se på de spørgsmål, der er rejst i denne folketingsbeslutning.

Hölge (FP):

Jeg har med megen alvor taget hr. Ninn-Hansens reprimande til mig og skal på det dybeste beklage, at jeg et øjeblik ikke kunne være til stede. Der var en anden til stede fra fremskridtspartiet; det var der sørget for. Der er skam ikke tale om ikke at tage det parlamentariske arbejde alvorligt.

Når det er sagt, skal jeg lige sige, at jeg måske står i en lille smule tåget situation, men jeg forstår, at man bebrejder mig, at jeg det ene øjeblik skulle have sagt, at vi ikke vil gribe ind i arbejdsmarkedets frie aftaleret, og det næste øjeblik foreslår at gøre det alligevel. Har jeg forstået hr. Ninn-Hansen korrekt, skal jeg besvare det på følgende måde:

I et sundt samfund har statsmagten bestemt ikke noget at gøre på det private aftalemarked. Noget andet er naturligvis, hvor det offentlige indgår som aftalepartner. I et sygt samfund kan det offentlige blive tvunget til at gribe ind. Lad mig slå helt fast, at fremskridtspartiets synspunkt principielt er, at vi har ikke noget at gøre dér, men vi siger også, at når nu septemberforligspartierne og augustforligspartierne, altså med andre ord folketingset, har sat samfundet i en sådan situation, at systemerne er ved at bryde sammen, så er det altså også folketingsets pligt at gå ind og få ryddet op, så man kan genskabe et sundt samfund, hvor parterne kan få lov til at tale sig til rette.

Derfor foreslår vi, at folketingsets partier og organisationerne i en periode frem til den 1. januar 1979 sætter sig sammen om at få ryddet op i dette, og der skal ikke være nogen tvivl om, hvordan vi gerne vil have ryddet op. Vi mener, at vi nu skal have skattelettelser, og at der skal så store besparelser til, at disse skattelettelser bliver mulige. Det er den eneste måde,

hvorpå vi kan få givet arbejderne den realløn, som kan forhindre de ulovlige strejker og arbejdsnedlæggelser, vi ser så mange af i øjeblikket, og som er et tydeligt tegn på, at de hensigtsrklæringer, der lå i septemberforliget og i augustforliget, overhovedet ikke virker.

Jeg ved ikke, om jeg har besvaret hr. Ninn-Hansen tilstrækkeligt. Jeg er i den ulykkelige situation, at jeg under behandlingen af det forrige forslag til beslutning ikke fik svaret hr. Bertel Haarder, men det svar, jeg har givet her, må også gælde ham.

Ordføreren for forslagsstillerne (Røtzler Møller) (V):

Allerførst nogle ord til arbejdsministeren og hr. Kurt Hansen, som begge omtaler mine bemærkninger om forholdet mellem aktuel løn og maksimumsunderstøttelse og strejker. Jeg kan ikke dokumentere det på stedet, men jeg synes, at man mange gange, specielt i de situationer, hvor arbejdsløshedsunderstøttelsens maksimum reguleres opad, altså nu 2 gange om året, ser uro og også i aviserne har kunnet læse, at der nu har været arbejdsnedlæggelser her og dér, som netop er forårsaget af, at man har fået reguleret nogle satser, og at man på de pågældende arbejdspladser nu giver lønninger af en størrelse, der ville medføre, at disse arbejdere, såfremt de blev arbejdsledige, ikke ville kunne få maksimumssatsen, som de måske kunne have fået før. Det har jeg læst i aviserne, og jeg skal prøve på at få et dokumentationsmateriale frem, hvis det er muligt for mig.

Vi kan diskutere meget om efterslæb, altså det beregningsprincip, vi har i dag. Vi må så også sige – og det er jeg da enig i – at vi her ved konstaterer en lønudvikling, og at det er det, vi sådan set sætter fast, når vi regulerer de 90 pct. Men jeg vil meget nødig have, at det skal være sådan, at det er en efterslæbsbetragtning, således at vi faktisk pr. automatik altid skulle indfri et eller andet konstateret efterslæb i denne situation.

Hr. Ninn-Hansen siger: så nær vi kunne komme til rammen i augustforliget. Jeg kan kun sige, at vi må da, som landet ligger, håbe, at det virkelig er rigtigt, at vi kan holde os inden for en meget snæver lønstigningsmargen; det vil samfundet i hvert fald have gavn af.

Jeg tror nok, at venstre gerne ville have været med til at lave noget sådant, bare det kunne have været bedre, men det var altså ikke godt nok, og derfor var venstre ikke med.

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen (KF):

Det er rigtigt som nævnt af hr. Hölge, at 1/23 af fremskridtspartiets gruppe var til stede under forhandlingerne, men ingen havde bægret ordet, inden første næstformand var ved at afslutte forhandlingerne, for at svare på de stillede spørgsmål, og det finder jeg ikke er en anstændig forhandlingsform.

Jeg skal ikke gøre op, om det er et sundt eller sygt samfund set fra fremskridtspartiets synspunkt, eller hvad man gør samfundet til. Det, der interesserer, er: når hr. Hölge angriber det, der sker i øjeblikket under de former, som hr. Hölge selv er talsmand for, nemlig frie forhandlinger uden indgriben, hvad er det så, hr. Hölge egentlig vil gøre?

Der bliver sagt noget om, at folketetinget og organisationerne skal sætte sig sammen. Ja men regeringen og organisationerne satte sig sammen inden augustforliget, og så stemmer fremskridtspartiet imod. Nu bebrejder man i de stærkeste vendinger det, der sker uden for folketingets indflydelse, på arbejdsmarkedet. Men når man retter disse bebrejdelser, vil man så overhovedet ingenting gøre ved det? Vil man kun konstatere, at det altså er et sygt samfund, og så forholder fremskridtspartiet sig passivt? Er det den politik, man fører?

(Kort bemærkning).

Hölge (FP):

Jeg vender da gerne den anden kind til til endu en bemærkning om, hvem der er til stede, og hvem der ikke er til stede her i salen. Skal vi endelig ind på den problematik, kan jeg nævne, at jeg tror nok, det parti, der er bedst og rigest repræsenteret her i salen til enhver tid, er fremskridtspartiet. Men lad det nu ligge.

Jeg forstår ikke rigtig, hvor hr. Ninn-Hansen vil hen. Jeg har sagt, at fremskridtspartiets principielle indstilling er, at vi under ingen omstændigheder ønsker at gribe ind i den frie aftaleret, men at folketetinget, når det har skabt en situation, der har gjort dette samfund så sygt, at vi nu har ulovlige strejker på hundrede pct. mere, end vi har haft tilsvarende før, må gribe ind. Det skal det gøre ved at tage en forhandling op; jeg mener ikke, det er regeringen, der skal gøre det, det er folketetinget, der skal gøre det, og det har vi fremsat et forslag til folketingsbeslutning om. Regeringen og folketetinget og arbejdsmarkedets parter skal sætte sig

sammen og sige: nu er vi kommet så langt ud, hvordan får vi dette her løst? Vores forslag til løsning, som vi gerne vil gå ind for med den vægt, vore 23 mandater har, er altså skattelettelser på baggrund af store besparelser, så vi kan få genskabt et sundt økonomisk grundklima; det er det, det drejer sig om.

Vi kan ikke komme uden om, at augustforligets hensigter ingen steder holder, når tilstandene på arbejdsmarkedet er, som de er i dette øjeblik, hvor fagforeningsformænd m. fl. opfordrer til bare at få sat procenterne på plads før den 1. marts, fordi det ikke kan lade sig gøre efter den 1. marts.

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen (KF):

Den skal også blive meget kort, for der er jo ingen grund til at sige mere: hr. Hölge fastslår, at fremskridtspartiet ikke vil gribe ind, det er fremskridtspartiets politik, tingene skal have lov til at klare sig selv. Det er nøjagtig det, der foregår på arbejdsmarkedet, og så er fremskridtspartiet også det sidste parti, der overhovedet kan være berettiget til at angribe det, der sker på arbejdsmarkedet i øjeblikket. Men jeg siger tak for en klar udtalelse; nu kom den, vi ved, at fremskridtspartiet synes, at tingene og tilstandene skal forme sig selv, og det gør de jo altså også.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Hr. Hölge har ordet for en kort bemærkning. Det bør markeres over for formanden i forvejen.

Hölge (FP):

Jeg beklager. Jeg tror, at hr. Ninn-Hansen gør, hvad han kan for at misforstå det, jeg siger. Jeg vil da anbefale hr. Ninn-Hansen at læse Folketingstidende og de lovforslag, vi fremsætter, så skulle der vist ikke være flere misforståelser mulige.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslut-

[Første næstformand.]

ning henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold) Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketingsmedlem Wilhjelm, Henning Philipsen og Kaj Hansen har meddelt mig, at de ønsker til boligministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad kan ministeren oplyse om de særlige omstændigheder omkring de af A. P. Møller med statslån opførte boliger i Munkebo og Odense og om konsekvenserne af en eventuel aflysning af de tinglyste deklarationer?«

(Foresp. nr. V).

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. november kl. 13 med følgende dagsorden:

1) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om indpodning af kokopper.

2) Første behandling af:

Forslag til lov om autoriserede optikere.

3) Første behandling af:

Forslag til lov om tilbud om gratis vaccination mod visse sygdomme.

4) Første behandling af:

Forslag til lov for Færøerne om sygehusvæsenet.

5) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om velfærdsforanstaltninger for søfarende.

6) Første behandling af:

Forslag til lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge henvises første næstformand til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13:06.